

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Електротехнічний факультет
Кафедра автоматизованих електромеханічних систем в
промисловості та транспорті

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з наукової роботи

В.С. Моркун

» 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Викладацька практика»

за третім (освітньо- науковим) рівнем вищої освіти
на здобуття ступеня доктора філософії

м. Кривий Ріг
2019 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Викладацької практики» за третім освітньо-науковим) рівнем вищої освіти на здобуття ступеня доктора філософії, 2019 року – 11 с.

Розробник:

Сінчук О.М. – завідувач кафедри автоматизованих електромеханічних систем в промисловості та транспорті, д-р техн. наук, професор.

Касаткіна І.В. – канд. техн. наук, доцент кафедри автоматизованих електромеханічних систем в промисловості та транспорті.

Рецензент:

Філіпп Ю.Б. – канд. техн. наук, доцент кафедри автоматизованих електромеханічних систем в промисловості та транспорті.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри автоматизованих електромеханічних систем в промисловості та транспорті

Протокол №1 від 27 серпня 2019 року

Завідувач кафедри _____ (О.М. Сінчук)

Схвалено вченою радою електротехнічного факультету

Протокол №1 від 11 вересня 2019 року

Голова _____ (В.О.Федотов)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, шифр та назва спеціальності, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 14 – «Електрична інженерія»	Нормативна	
Загальна кількість годин – 60	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр:	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної та заочної форми навчання самостійної роботи здобувача – 60	Освітньо-науковий рівень: доктор філософії	Лекції	
		Практичні заняття	
		Самостійна робота	
		60 годин	60 годин
		Вид контролю: диференційований залік	

Програма викладацької практики для здобувачів третього освітньо-наукового рівнем вищої освіти на здобуття ступеня доктора філософії електротехнічного факультету складена відповідно графіку навчального процесу здобувача.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є практичне опанування здобувачами побудови навчального процесу в закладі вищої освіти, виховання та розвитку студентів у процесі викладання навчальних дисциплін. Викладацька практика є складовою частиною професійної підготовки здобувачів і завершальним етапом їх практичної підготовки до професійно-педагогічної і викладацької діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою викладацької практики є:

- реалізація теоретичних знань з різних професійних і дисциплін у різноманітних практичних формах і видах навчально-виховної роботи;
- закріплення педагогічних навичок, вдосконалення знань, необхідних для роботи у вищих навчальних закладах, формування вмінь застосовувати їх у навчально-виховному процесі під час виконання функцій викладача вищої кваліфікації;
- поглиблення і розширення теоретичних знань із спеціальних дисциплін, набутих здобувачами, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час викладацької практики;
- вироблення умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання при викладанні спеціальних дисциплін;
- формування умінь професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією;
- виховання у здобувача досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю викладацької діяльності, потреби в самоосвіті.

1.2 Основними завданнями викладацької практики є:

- опанування основ науково-методичної та навчально-методичної роботи, придбання навичок структурування і методично грамотного перетворення наукового знання в навчальний матеріал, освоєння різноманітних освітніх технологій;
- формування вміння постановки навчально-виховних цілей, вибору типу, виду заняття, використання різних форм організації навчальної діяльності студентів; діагностики, контролю і оцінки ефективності навчальної діяльності;
- знайомство з державним освітнім стандартом і навчальними програмами відповідних дисциплін, основами методики проектування навчального

курсу по одній зі спеціальних дисциплін основної освітньої програми, яка реалізується на кафедрі;

- знайомство з посадовою інструкцією викладача кафедри, з посадовими інструкціями решти штатного персоналу кафедри, документацією кафедри;
- проектування навчального процесу за спеціальним курсом на прикладі однієї зі спеціальних дисциплін, що реалізуються на кафедрі;
- відвідування та аналіз лекцій, семінарів, лабораторних занять викладачів електротехнічного факультету;
- створення навчальної програми спеціального курсу, планування лекцій (семінарів, лабораторних занять тощо) до нього;
- проведення спеціального курсу (лекцій, практичних і лабораторних занять тощо);
- підготовка звітної документації.

1.3 Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувач повинні досягти **програмних компетентностей**:

1.3.1 Загальні компетентності (К):

K05.Здатність виявляти ініціативу та підприємливість;

K07.Прагнення до постійного розширення загального культурного світогляду.

1.3.2 Спеціальні компетентності (СК):

СК7. Здатність здійснювати аналіз техніко-економічних показників та експертизу проектно-конструкторських рішень в області електроенергетики, електротехніки та електромеханіки з використанням комп'ютерного моделювання;

СК10. Здатність демонструвати практичні навички в області електроенергетики, електротехніки та електромеханіки;

СК11. Здатність демонструвати розуміння технічних аспектів надійності та ефективності функціонування електроенергетичних електротехнічних та електромеханічних об'єктів і систем;

СК17. Здатність здійснювати організацію робочих місць, їх технічне оснащення, організацію та планування роботи колективу виконавців, прийняття керівних рішень в умовах різнорідних думок та професійної дискусії;

СК18. Здатність формулювати і коректно ставити завдання та керувати технічним персоналом; узгоджувати роботу технічних та управлінських підрозділів організації, а також брати активну участь у навчанні персоналу;

СК19. Здатність продемонструвати системні знання щодо організації педагогічного процесу у закладах вищої освіти та використання педагогічних технологій у вищій освіті; демонструвати базові знання з педагогіки та психології вищої школи.

1.3.3. Знати:

ПР02. Грамотно застосовувати державну мову як усно, так і письмово, для здійснення професійної діяльності.

1.3.4 Комунікаційність:

ПР18. Уміти дотримуватися принципів професійної етикету академічної доброчесності.

ПР19. Уміти організовувати спільну роботу з фахівцями з різних галузей в рамках наукових проектів.

1.3.5 Автономність і відповідальність:

ПР20. Уміти формулювати основні психолого-педагогічні принципи та уміти викладати професійно-орієнтовані дисципліни з електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.

ПР21. Уміти аналізувати предметну область, формалізувати завдання керування та розділяти глобальну задачу на складові.

ПР22. Уміти розробляти техніко-економічне обґрунтування проектів з електроенергетики, електротехніки та електромеханіки та оцінювати економічну ефективність їх впровадження.

2. Бази практики.

Базами проходження викладацької практики здобувачів є відповідні кафедри електротехнічного факультету ДВНЗ «Криворізького національного університету».

3. Організація практики.

У перший день практики проводиться пояснювальне заняття, на якому здобувачу повідомляють мету і завдання практики, її тривалість, види і форми викладацької діяльності здобувача, порядок обліку та оцінювання їхньої роботи. Після закінчення практики здобувачі повинні подати звітну документацію.

Керівництво викладацькою практикою покладається на наукового керівника здобувача, спільно з яким на першому тижні практики здобувач складає індивідуальний план. Для проходження практики здобувач разом з керівником вибирають навчальну дисципліну для проведення занять.

Графік роботи здобувача складається відповідно до розкладу навчальних дисциплін за погодженням з професорсько-викладацьким составом кафедр

електротехнічного факультету ДВНЗ «Криворізького національного університету».

4. Обов'язки здобувача - практиканта

Здобувач-практикант зобов'язаний розпочати і завершити практику у визначений термін. Під час практики здобувач зобов'язаний дотримуватись правил внутрішнього розпорядку. Здобувач повинен якісно виконувати роботу, передбачену програмою викладацької практики. Здобувач повинен підготувати всі необхідні звітні документи згідно вимог і відзвітуватись за виконану роботу.

5. Зміст практики

Викладацька практика є частиною навчального плану підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії та видом практичної діяльності здобувачів із здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів, наукову роботу, здобуття вмінь і навиків практичної викладацької діяльності.

Викладацьку практику здобувач проходять на базі кафедри де працює науковий керівник.

У процесі проходження викладацької практики здобувачі повинні оволодіти основами наукової та навчальної роботи: навиками структурування та перетворення наукових знань в навчальний матеріал, систематизації навчальних задач, методами та засобами складання задач, вправ, тестів з різних тем, усного та письмового переказу предметного матеріалу, різноманітними освітніми технологіями.

Проходження викладацької практики передбачається на другому році навчання і включає навчальну роботу (підготовка до занять, відвідування та аналіз занять, які проводить науковий керівник і викладачі кафедри, підготовка і проведення лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять).

Під час відвідування занять викладачів відповідних дисциплін, здобувачі повинні ознайомитися з різними способами структурування і представлення навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності.

Загальне керівництво та контроль за проходженням практики здобувача покладається на завідувача кафедри.

Безпосереднє керівництво та контроль за проходженням практики здобувача здійснюється його науковим керівником, який:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики (дата проведення занять, академічна група, тема, вид занять);
- визначає дисципліни, навчальні групи для викладацької практики;
- надає методичну допомогу в плануванні та організації навчально-викладацької діяльності;
- контролює роботу здобувача, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами.

Під час викладацької практики здобувачі ведуть щоденники, в яких записують у довільній формі зміст проведеної роботи, результати спостереження за навчально-виховним процесом, власною педагогічною діяльністю, особисті враження від викладацької практики, побажання щодо її проведення. Щоденник є основою для написання звіту про практику.

На третьому, заключному етапі практики здобувачі готують звіт про практику.

Під час викладацької практики здобувачі повинні:

- ознайомитися: з навчально-методичною та науковою роботою кафедри, на якій проводиться практика; з програмно-методичним забезпеченням навчальних дисциплін, із специфікою методики роботи викладачів; відвідувати заняття викладачів кафедри;
- скласти навчальну програму дисципліни, з якої будуть проводитися практичні, семінарські, лабораторні заняття чи лекції; особливості організації та проведення науково-дослідної роботи студентів, інтереси й уподобання їх щодо виховної і поза аудиторної роботи.

Залік з викладацької практики передбачає диференційовану оцінку, яка виставляється науковим керівником.

6. По завершенні викладацької практики подаються такі звітні документи: здобувач здає підписаний науковим керівником звіт про її проходження у відділ аспірантури та докторантури.

7. Форми та методи контролю

Поточний контроль здійснюється керівником практики протягом проходження здобувачами викладацької практики шляхом оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних занять.

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності практиканта протягом конкретного періоду. Захист практики оцінюється у 30 балів: враховується вичерпність, правильність і переконливість відповідей

аспіранта, якість оформлення звіту.

Результати викладацької практики керівник практики заносить до заліково-екзаменаційної відомості.

Диференційованій оцінці з боку керівника практики підлягають всі завдання, які виконує практикант. Лекції та практичні заняття оцінюються як за змістом, так і за дотриманням методики викладання. Оцінки заносяться в щоденник практики. Кінцева узагальнена оцінка затверджується базовою кафедрою. Вона повинна враховувати рівень виконання завдань практики та зміст наданих документів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі за практику

№ п/п	Вид роботи	Кількість балів
1.	Проведення навчальних занять	20
2.	Рецензія на відвідані лекції, практичне заняття (не менше двох)	10
3.	Методичні вказівки до виконання практичних робіт (комп'ютерних практикумів)	10
4.	Підготовка конспекту лекцій та презентаційного матеріалу до них	10
5.	Методичні вказівки до виконання індивідуальних завдань студентами	10
6.	Презентація захисту	10
7.	Доповідь і захист практики	30
8.	Всього	100

Шкала оцінок викладацької практики

Національна шкала успішності	Оцінка ECTS	Визначення ECTS	100-бальна система оцінювання
відмінно	<i>A</i>	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначними помилками	90-100
добре	<i>B</i>	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	80-89
	<i>C</i>	ДОБРЕ – в цілому правильна робота з певною кількістю грубих помилок	71-79
задовільно	<i>D</i>	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	61-70
	<i>E</i>	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні потреби	50-60
незадовільно	<i>FX</i>	НЕЗАДОВІЛЬНО – із можливістю повторного складання	30-49
	<i>F</i>	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним вивченням модуля	0-29

8. Рекомендована література

Базова:

1. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України – електронний ресурс/
http://kpi.ua/document_practice.

2. Добровська Л.М. Електронний навчально-методичний комплекс як засіб пізнання та організації навчання в технічних ВНЗ / Л. М. Добровська *Педагогіка і психологія*. Вісник АПН України: науково-теорет. та інформац. журнал Академії пед. наук України. – 2011. – № 3. – С.32–41

3. Коваль, Т.І. Теоретичні та методичні основи професійної підготовки з інформаційних технологій майбутніх менеджерів-економістів: Дис. ... доктора пед. наук 13.00.04 / Т.І. Коваль; Ін-т пед. освіти і освіти дорослих АПН України. – К., 2008. – 572 с.

4. Курочкин, А.В. Объектно-ориентированное проектирование электронного ученика и обучающего курса / А. В. Курочкин, А. Л. Щёрс: [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ito.su/2002/II/4/II-4-125.html>

5. Методичні рекомендації з питань організації практики студентів та складання робочих програм практики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» [Текст] / Уклад.: Н. М. Лапенко, І.Л. Співак, І.В. Федоренко, О.М. Шаповалова; за заг. ред. П. М. Яблонського. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 29 с.

6. Методичні рекомендації по проведенню педагогічної (асистентської) практики для студентів факультету соціології та психології / Уклад.: О.М. Власова, К. М. Корж, Київ, КНУ ім. Тараса Шевченка, 2001, 12с.

7. Освітньо-наукова програма третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з галузі знань 12 «Інформаційні технології», зі спеціальності 122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології» / Уклад.: О.А.Павлов, О.Г. Жданова, В.М. Томашевський, Т.В. Ковалюк, Є.А. Настенко, В.А. Павлов, О.К. Носовець, Н.М. Аушева, С.І. Шаповалова, Київ, НТУУ «КПІ», 2016, 14с.

Допоміжна:

8. Организация и проведение педагогической практики студентов магистров: программа и методические рекомендации / сост. А. Г.Кучерявый, Л. В. Чекарамит. – Донецк: ДонНУ, 2004. – 24 с.

9. Педагогічна (асистентська) практика: програма та методичні рекомендації до виконання для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини другого (магістерського) рівня вищої освіти / уклад. Л. І. Григорова-Беренда, С. А. Касьян. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 52с.

10. Педагогическая практика: методические рекомендации / сост. Л. В. Куриленко, Е. Ю. Мотина, И. В. Никулина; под ред. Т. И. Рудневой. –

Самара: Изд-во «Універс-груп», 2006. –106 с.

11. Положення про організацію та проведення педагогічної (асистентської) частини комплексної науково-педагогічної практики магістрів на економічному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Уклад.: А. П. Дука, Київ, КНУ ім. Тараса Шевченка, 2006, 30 с.

12. Тимчасове положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського [Текст] / Уклад. В. П. Головенкін; за заг. ред. Ю.І. Якименка. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 145 с.

Робочий план з дисципліни «Викладацької практики»
(денна та заочна форма навчання)
Семестр 3

Вид навчальної роботи	Годин сем./кр.	Тиждень		Вид підсумкового контролю
		1	2	
Лекції				
Лабораторні роботи				
Практичні				
Самостійна робота	60	30	30	Звіти по практ. роб.
Індивідуальна робота				
Всього год./кредит	60/3	30	30	Диференційований залік

Викладач: д.т.н., професор Сінчук О.М.